

Информационен БЮЛЕТИН

21 Общини по Българското Черноморие

ДНИ НА ИНТЕЛИГЕНТНАТА ЕНЕРГИЯ 2014 – ВАРНА „Изменението на климата, предизвикателство за обществото“

Черноморски Енергиен Клъстер
www.bsecluster.org

За втора поредна година на 16 и 17 май 2014 г. в гр. Варна се проведеха „Дни на Интелигентната Енергия“, като отново организатори на събитието бяха Черноморската Регионална Агенция за Управление на Енергията, Асоциацията на Българските Черноморски Общини и Черноморски Енергиен Клъстер в рамките на техните проекти съответно „SEAP PLUS“, „Geo DH“, „Working Together for Development“, съфинансирани от ЕК и проект „BANCAGE“, финансиран по линия на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 г. Любезен домакин на събитието и тази година бе Община Варна, а през втория ден – Технически Университет Варна.

Събитието се проведе под надслов „Изменението на климата - предизвикателство за обществото“ и имаше за цел постигане на по-висока обществена информираност относно „Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Община Варна 2020“ и Плана за действие за 20%-но намаление на емисиите на CO₂ до 2020 г. както и насърчаване на активното включване на граждани и заинтересовани лица в изпълнението на заложените мерки, постигане на по-висока разбираемост от тяхна страна по отношение на личната отговорност в процеса на ограничаване негативните последствия от климатичните промени.

На 16 май събитието се проведе в зала Пленарна на община Варна, където участваха представители на енергийни дружества, общински експерти, граждани, неправителствени организации и компании, работещи в сферата на екологията, опазването на климата и възобновяемите източници на енергията. Работната среща бе открита от г-н Бисер Младенов – зам. кмет в община Варна, който пожела на участниците ползотворна дискусия и изрази надеждата си за по-активно включване на гражданското общество в борбата с климатичните промени на местно ниво.

Лекторите представиха интересни доклади, запознаващи аудиторията с добри практики в използването на геотермални води и финансови стимули за насърчаване енергийно ефективното поведение на гражданите (инж. Т. Тонев), добри примери от Австрия за граждански инициативи за постигане на почти 100% енергийна независимост на общини и градове (М. Налбанчева) и опитът на община Добрич в международното сътрудничество за постигане целите на ЕС 20-20-20 (инж. Е. Анастасова).

Разбираемо, голям интерес и оживена дискусия предизвика информацията за напредъка по изпълнението на **“Плана за действие за устойчиво енергийно развитие на гр. Варна”**,

представен от г-жа Д. Цветанова, Гл. експерт „Енергиен мениджмънт“ община Варна). Според доклада, по Приоритет 1 от ПДУЕР на Варна са извършени енергийни одити и сертифициране на сгради – общинска собственост, които попадат в обхвата на ЗЕЕ, както и енергиен одит на 14 сгради общинска собственост – 4 ясли, 3 детски градини, 2 училища, 2 болници, 2 социални дома и административната сграда на община Варна. Общата стойност на необходимите инвестиции за въвеждане на ЕСМ, съгласно докладите от обследване за енергийна ефективност е 3 016 517 лв., общата стойност на очакваните спестявания – 3 788 MWh/год., а общата стойност на спестени емисии - 1 422 тона CO₂/год. По отношение на проект „Енергийно обновяване на българските домове“ към момента са подадени 23 заявления, издадени са 20 становища от районните администрации и предстои подписване на първото заявление за град Варна.

В доклада още бе дадена информация за напредъка на проект за интелигентно улично осветление по МФ „Козлодуй“, Мярка 5, според който община Варна очаква намаляване на разходите за ел. енергия за улично осветление на целия град с 23%, намаляване на експлоатационните разходи за улично осветление с 15 %, снижаване броя на пътно – транспортните произшествия и ръста на престъпността, намаляване на загубите в електропреносната мрежа и съоръженията на системата с 14 % и намаляване на емисиите на парникови газове - CO₂ – 2 655 т/год.; SO₂ 300 т/год.

Участниците критикуваха политиката на община Варна за извършване на енергийно саниране на общински сгради без смяна на горивната база, за липса на цялостна енергийна политика и поставяне на ниски цели. В хода на дискусията се взе решение в най-скоро време да се събере Консултативния съвет по енергийна ефективност и мобилност към община Варна, в която ще бъдат поканени всички заинтересовани лица, за определяне на основни цели и мерки за изработване на конкретен план за действие на общината.

По-късно през деня участниците бяха запознати с проект SEAP PLUS и неговите постижения в работата с местните власти по отношение на разработване и

изпълнение на планове за действие за устойчиво енергийно развитие. Оживен интерес предизвика презентацията на г-н Каталин Антон от Румъния, който разказа за опита на Румъния в укрепването на румънското черноморско крайбрежие.

В края на програмата участниците научиха от д-р П. Радушев какви са основните международни събития и политики –включени в годишния Доклад на Международния Панел за Климатични Промени /IPCC/, както и какви са очакванията от Международната Конференция по промените в климата, която ще се проведе в Париж през 2015 г.

Вторият ден от програмата се проведе в конферентната зала на НУК в ТУ – Варна и бе посветен на иновативните разработки в университетите и училищата в гр. Варна в областта на енергийната ефективност и ВЕИ.

Студентите от ВСУ „Черноризец Храбър“ Димитър Ангелов, Антоан Влаев & Виктория Иванова, Валентина Петрова & Калоян Димов от катедра „Архитектура и урбанизъм“ представиха „Училище на бъдещето“ – две разработки на енергийно ефективно училище, с които са участвали в международния конкурс ИЗОБЕР – Мулти комфортна къща. Община Варна изрази готовност за съвместна работа със студентите с идеята за реално изпълнение на подобен пилотен проект, като за това ще се търси финансиране.

Технически университет, в лицето на доц. д-р инж. Бохос Апрахамян, р-л катедра ЕТЕТ, представи какво предлага ТУ като обучение по възобновяеми енергийни източници, а ас.инж. Николай Николаев запозна аудиторията със съвременните тенденции в развитието на електроенергийната система и научните изследвания на катедра „Електроенергетика“.

Поздравления и жив интерес получиха учениците от ПГЕ – Варна Георги Георгиев и Явор Спасов за представянето на предложението им „От биомаса към биоенергия“ под ръководството на инж. Мария Гроздева - главен учител в Професионалната гимназия по електротехника – Варна.

През втория ден енергийните дни бяха съпътствани от тематична изложба във фоайето на НУК на Технически Университет на тема „Опазване на морските води“, изработена по проект на Асоциацията на Българските Черноморски Общини „MARLISCO“, съфинансиран от ЕК по 7 рамкова програма.

“От участие към развитие”: заключителна конференция в Страсбург по проект „WTD – Да работим заедно за развитие”

На 5 и 6 юни 2014г. в Страсбург се проведе заключителната конференция по проект WTD, по който АБЧО е партньор. Домакин на финалното събитие по 3-годишния партньорския проект беше Съветът на Европа.

След интензивна работа участниците в събитието разработиха документ, който представя в обобщен вид добрите практики и опита на партньорите в насърчаване на иновациите и развитието чрез укрепване на сътрудничеството между местните власти и гражданското общество. В него се казва, че всеки гражданин трябва да има роля за развитието, а «местните власти и гражданското общество трябва да работят заедно за развитие». Освен това партньорите по проекта настояват да се потърсят допирни точки между Европейската година на гражданите 2013 и Европейската година на развитието 2015.

През последните три години проект „Да работим заедно за развитие” обедини опита и уменията на местните власти и организациите на гражданското общество от разширена Европа, предостави им информация, обучения и възможност да работят в мрежа по темите децентрализирано сътрудничество и развитие. „Да работим заедно за развитие” оказва въздействие както на европейско, така и на местно ниво. Координацията на партньорството от Европейска асоциация за местна демокрация (ALDA) беше ключ за постигане на целите на проекта.

Европейски младежи получиха сертификати за участието си в конкурса „MARLISCO - Да опазим морето чисто от замърсявания“ по време на церемония на Европейските Морски дни 2014

17 – 21 май 2014г., Бремен

На официална церемония в рамките на ежегодното събитие «Европейски Морски Дни», проведено в гр. Бремен (Германия), 13 младежи бяха наградени със сертификати от Европейският Комисар по морски политики г-жа Мария Даманаки за изключителните успехи, постигнати в Европейския видео конкурс за опазване на морето по проект MARLISCO. Тези 13 младежи представляваха националните отбори, спечелили първо място в европейските държави-участнички в проекта.

По време на церемонията с над 1000 участници бе показан обзорен филм-компиляция от всички наградени клипчета, а младежите бяха удостоени с огромни аплодисменти. 13-те отбори - победители с общо 80 млади таланти бяха на посещение в гр. Бремен, а тази конференция бе част от тяхната награда.

По време на престоя младите участници имаха шанса да се запознаят един с друг, да споделят опит и постижения на межкултурно ниво. В рамките на специално организирани ролеви игри, забавления и неформални състезания, младежите опознаха и самия град Бремен, а също и историята, културата и изкуството на града. За тях бе организирано специализирано посещение на «Центъра за наука, техника и технологии», където придобиха допълнителни познания за развитието на съвременната техника и технологии от физиката, астрономията, химията, биология и др. Участниците се забавляваха по интересен и своеобразен начин, като създадоха приятелства, връзки и контакти.

Общо 380 видео клипове от Италия, Холандия, Великобритания, Франция, Словения, Ирландия, Румъния, Германия, Кипър, България, Испания, Португалия, Дания и Турция бяха представени с участието на над 2000 младежи от 118 училища в Европа.

Награждаване на младежите от България - Яна Неведешева, Елица Георгиева, Давид Кортезов и Мария-Жаклин Жекова и г-жа Златка Коева от Гимназия с преподаване на английски език "Гео Милев" – гр. Бургас

Община Несебър бе домакин на втория международен семинар по проект „DECIDE: ЗА ПО-ДОБРА ДЕМОКРАЦИЯ В ЕВРОПА“

От 11 до 13 юни Община Несебър бе домакин на поредния международен семинар в рамките на проекта „DECIDE – За по-добра демокрация в Европа“.

Проектът DECIDE е насочен към повишаване на устойчивото развитие чрез създаване на тематична мрежа от градове. Под формата на демократично споразумение, проектът предлага набор от мерки, които са необходими в Европа, за да се повиши качеството на демокрацията и гражданското участие. Тези мерки ще бъдат идентифицирани, обменяни, доразвити и тествани от всички партньори по проекта - 24 партньори от 14 страни: 4 страни от "старите членки" на ЕС, 6 страни, присъединили се към ЕС между 2004 и 2007 г., и 4 страни бенефициери на ИПП. Това ще позволи разнообразен обмен между партньори с различна опит в ЕС и ще допринесе за развитието на чувство за принадлежност към една общност.

Тридневното събитие събра в Несебър представители на 25 партньори от 15 страни, както и местните участници, които обмениха добри практики и мерки за насърчаване на гражданското участие на местно и регионално ниво в по-широка Европа.

Повече от 30 успешни инициативи бяха представени в сферата на активно участие на младежта и гражданското образование, околна среда, участие на възрастните хора, подкрепа на сдружения на гражданското общество и проекти на граждани, обществени ресурси, междусекторни инструменти.

Домакините от Община Несебър бяха представена от зам. кмет "Бюджет и финанси" - Иван Гургов, както и от Галина Бабева - началник отдел "Управление на проекти по ЕФ". Г-н Гургов поздрави присъстващите и отбеляза, че в духа на тези мерки, община Несебър е предприела всички необходими действия за активното участие на местните общности в живота на Общината.

«Предприети са редица инициативи, които целят приобщаването на хората към политиките на местно ниво. Създаден е обществен съвет, който се състои от представители на гражданството на територията на общината.

Подготвят се и се провеждат - публични обществени обсъждания по важни екологични, социални и икономически теми, такива свързани с редица инфраструктурни проекти и частни инициативи, не само когато законодателството на страната ни го изисква,

но и защото за нас и нашето население това е важно и има значение».

Три-дневната международна конференция приключи с посещение на Музея в град Несебър, чието строителство е една добра практика на процеса на участие на обществеността в планиране на публичните пространства. Посещението на място даде възможност на международните гости да се запознаят с «историческия път» в центъра на Несебър, довел до признаването му за наследство на ЮНЕСКО.

ДОБРИ ПРАКТИКИ ОТ ТАЛИН

Талин, 22 – 23 май 2014г.

2-ро УЧЕБНО ПОСЕЩЕНИЕ ПО ПРОЕКТ „CIVITAS MIMOSA”

Представители на Черноморска Регионална Агенция за Управление на Енергията (ЧРАУЕ) участваха във второто учебно посещение, организирано по проект „CIVITAS MIMOSA” (съфинансиран от ЕК) на **22 и 23 май 2014 г. в Талин, Естония**. Работната среща бе проведена с подкрепата на CIVITAS VANGUARD и домакинството на град Талин в лицето на общинския съвет и Транспортна компания - Талин.

В учебната визита участваха експерти от Полша, Белгия, Испания, Унгария, Хърватска, Грузия, Албания и Финландия, а темата бе „Да направим обществения транспорт по-привлекателен за гражданите“. В презентациите и посещенията бяха засегнати три основни мерки, изпълнени по проект CIVITAS MIMOSA – Билетна система за обществен транспорт, комуникационна система в обществения транспорт и Управление на мобилността и маркетингови дейности, насочени към активни транспортни модели.

Новата билетна система в градския транспорт на Талин започва работа през януари 2013г. Тя представлява иновативна и сигурна безконтактна онлайн система, която се състои от безконтактни карти, валидиращи машини за билети на всяка врата на транспортните средства, уреди за контрол, централен сървър и модеми за свързване на централния сървър с транспортните средства.

По време на демонстрационна обиколка с градски автобус «Тийт Лейксо» (главен Специалист в направление „Билети“ на Транспортен отдел) показва как работи системата

Факторите, наложили промяната се заключават във високите оперативни разходи на предшестващата практика с използване на два вида билетни системи (хартиени билети и пластмасови карти), липса на валидиране, следователно – липса на информация за планиране на маршрутите и транспортната мрежа и използване на неудобните контактни карти. Една година след старта на системата, проведените проучвания показват, че тя работи успешно, тъй като оперативните разходи за нея са спаднали с 64%, а нивото на удовлетвореност на гражданите се е повишило над 4 пъти.

В рамките на проект CIVITAS MIMOSA пилотно е инсталирана комуникационна система в 145 градски автобуса на Автобусна компания „Талин. Системата се състои от комуникационно устройство за шофьора и работна станция за оператора. Работата на системата е базирана на стандарта за мобилна комуникация 3G с радио устройства за даване на предимство на светофарите. Така конфигурираната система дава по-добри възможности за споделяне, по-бърза комуникация и елиминира необходимостта от използване на мобилни телефони, когато шофьорът трябва да се свърже с централата по време на движение.

Интегрирана клавиатура за комуникация

Първите резултати от проведената оценка на системата показват следното: 84% от шофьорите и 90% от мениджърите/операторите смятат, че новата комуникационна система е подобрила условията за работа и е създава модерна работна обстановка; 92% от автобусните шофьори и 90% от мениджърите/операторите смятат, че ефективността на дейността се е повишила. Оказва се също, че според 90% от шофьорите и операторите новата комуникационна система е довела до подобряване на безопасността на движението.

>>>> продължение на стр. 7

Геотермална енергия има потенциал да облекчи енергийната кризата в Европа

Анализ от реализацията на проект "GEODH - Промоция на геотермални системи за централно топлоснабдяване в Европа"

Над 25% от населението на ЕС живее в райони, подходящи за директна геотермална топлофикация (GeoDH).

Има голям потенциал в Централна и Източна Европа, със системи GeoDH, пуснати в експлоатация в 22 европейски страни, сред които Унгария, Полша, Словакия, Словения, Чешката република и Румъния, където съществуващите топлинни мрежи са добре развити.

Геотермалната топлофикация е ценна и незабавна възможност за облекчаване на зависимостта на Централна и Източна Европа от Руския газ.

Основните предимства на геотермално отопление и охлаждане са предоставяне на местна, базова и гъвкава възобновяема енергия, диверсификация на енергийния микс и защита срещу летливи и повишаващите се цени на изкопаемите горива.

Използване на геотермални ресурси, може да предостави възможности за икономическо развитие за страни под формата на данъци, авторски и лицензионни възнаграждения, за износ на технологии и работни места.

Геотермален потенциал е признат от някои държави-членки на ЕС в рамките на техните «Национални планове за действие за възобновяеми енергийни източници». Въпреки това, действителният потенциал е значително по-голям.

С цел да се повиши осведомеността, проект GEODH, съфинансирани от ЕС по програма Интелигентна Енергия - Европа оцени и представи за първи път на интерактивна карта реалния потенциала на Европа.

От картата по-долу може да се отбележи, че:

- GeoDH може да се развива във всички 28 страни от ЕС;
- Геотермалната енергия може да се инсталира на вече съществуващите системи DH чрез разширение или ремонт, замяна на изкопаемите горива;

>>>> продължение от стр. 6

Остават още 190 автобуса, които следва да бъдат оборудвани с целия пакет комуникационна система. В момента всички транспортни средства за обществен транспорт са с инсталирана базова система за предаване и получаване на информация в реално време.

Посредством оборудването в автобуса, шофьорът може да поиска приоритет за светофарната уредба, да алармира контролния център за произшествия, да контролира информацията за пътниците, да изпраща и получава текстови съобщения и да осъществява гласова комуникация.

Операторите в контролния център в реално време получават информация за: маршрутите и движението на всеки автобус (и спазването на графика) с неговите идентификации, сигнали за тревога, сигнали за приоритет в светлинната уредба, и могат да осъществят комуникация с шофьорите гласово или чрез текстово съобщение.

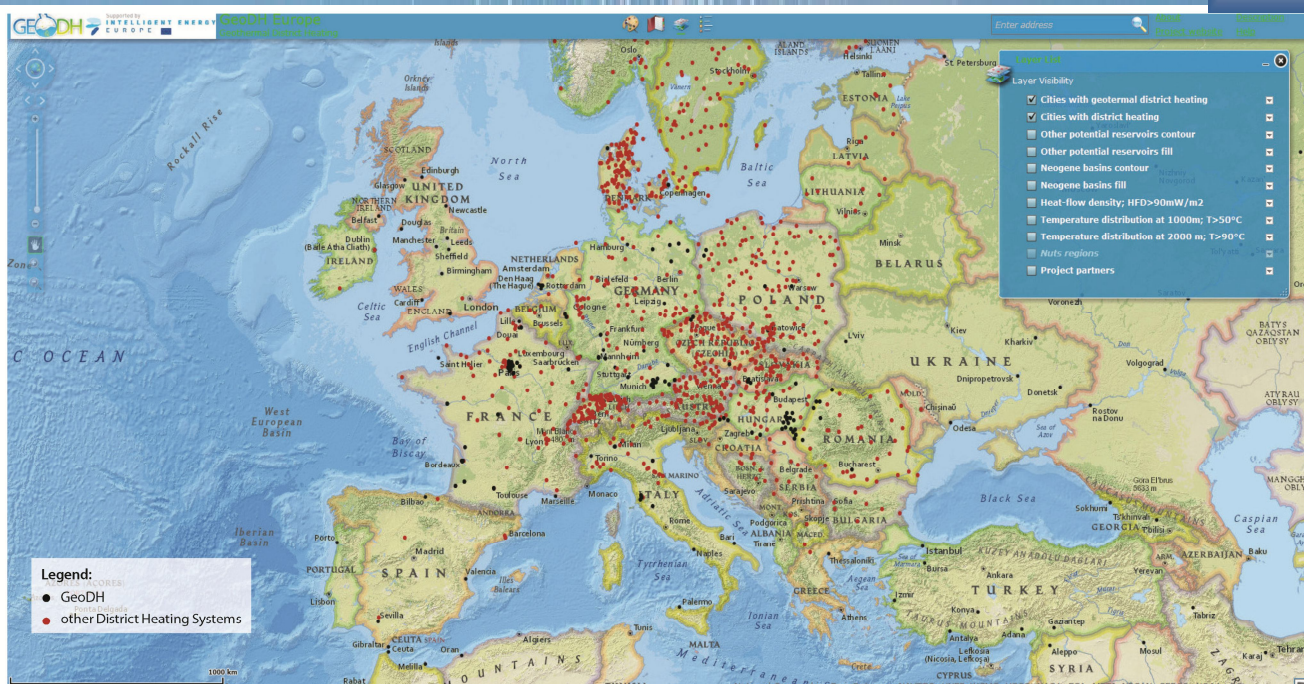

Tallinna Transport

Маркетинговите дейности и управлението на мобилността в Талин са осъществени с цел промяна на използвания транспортен модел в полза на активните видове транспорт.

Някои от маркетинговите дейности са оформяне на нов дизайн на обществения транспорт и всички негови елементи, унифициране на обслужването на клиентите от една организация – Талин Транспорт, създаване на благоприятна визия на обществения транспорт – лого, цветова схема, стил, език и т.н. През 2012 г. Талин Транспорт получава първа награда Design Management Europe Award за разработване, комуникация и гъвкавост на идентичността и дизайна на Талин Транспорт.

В подкрепа на използването на алтернативни начини за транспорт в Талин са проведени три мащабни кампании, насочени към различни категории целеви групи – Конкурс по ориентиране в градския транспорт, Сутрешно кино с филми за устойчивата мобилност, и познатата вече у нас игра между училищата – Пътят на змията. И трите кампании са намират широка положителна обществена подкрепа.

- GeoDH системи могат да бъдат построени в много региони на Европа на конкурентни цени;
- Паньонски басейн е от особен интерес, когато търсите най-голям потенциал за развитие в Централна и Източна Европа.

Според Евростат през 2010 г., около една трета от общото количество суров петрол в ЕС (34,5%) и природен газ (31,5%) са внос от Русия. От това, 75% от газ се използва за отопление (2/3 от домакинствата и 1/3 в производството). Геотермалната технология има потенциала да замени голяма част от това гориво. С цел да се даде възможност на такова развитие, са направени конкретни предложения от консорциума по проекта GeoDH:

- Опростяване на административните процедури, с оглед създаване на пазарни условия, които биха улеснили развитието;
- Разработване на новаторски финансови модели за GeoDH, включително схема за застрахователен риск и интензивното използване на структурните фондове;
- Създаване на условия на равнопоставеност, чрез либерализиране цената на природния газ и данъчно облагане на емисиите на парникови газове;
- Да се осигури техническа подкрепа на техници и вземащите решения от регионалните и местните власти, и да се одобряват проекти за подпомагане;

За повече информация: Alexandra Latham, EGEC – European Geothermal Energy Council (Брюксел) - a.latham@egec.org ; +32 2 400 10 27

Целта на проект «**GEODH - Промоция на геотермални системи за централно топлоснабдяване в Европа**» е да стимулира използването на геотермална енергия за отопление и логично да замени използването на изкопаеми горива в топлофикационните дружества.

Намерението е обвързването на дългосрочната енергийна визия с повишаване на делът на геотермално централно топлоснабдяване в енергийният микс към 2020г. чрез разширяване и повишаване на отоплителните системи в Европа в региони богати на геотермална енергия.

Финансираща организация: **Програма „Интелигентна Енергия Европа“ на ЕК**

Водеща организация: **EGEC – European Geothermal Energy Council (Брюксел)**

Партньори: **9 организации от 9 страни-членки на ЕС** (България, Дания, Франция, Унгария, Италия, Фоландия, Полша, Словения и Словакия)

Партньор за България: **Асоциация на Българските Черноморски Общини**

Период на изпълнение: **30 месеца (май 2012 – декември 2014)**

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

Драма, 2 – 6 Юни 2014г.

Първа среща на партньорите по проект "ALECTOR - Мрежи за сътрудничество за прилагане на стандарти за качество за развитие на културния туризъм на трансгранично ниво"

В периода 2-6 юни гр. Драма, Гърция бе домакин на първата работна среща на партньорите по проект „ALECTOR - Мрежи за сътрудничество за прилагане стандарти за качество за развитие на културния туризъм на трансгранично ниво“, финансиран по Съвместна оперативна програма "Черноморски басейн 2007-2013г.". Участие взеха представители на всички девет организации, научни институти и местни власти - партньори от Гърция, България, Румъния, Турция, Грузия, Молдова, Украйна, а Асоциацията на Българските Черноморски Общини бе представена от българска страна. Проектът цели да създаде мрежи за сътрудничество в разработването на иновативни инструменти и използване на културното наследство. Ще бъдат разработени пилотни демонстрационни проекти за предлагане на туристически продукти и услуги за насърчаване броя на посетителите на местно и регионално ниво.

Ще бъдат организирани посещения по места за изследване на туристически атракции с културно-историческо значение и тяхното документиране в специализиран Наръчник за разработване на Стратегия за културното наследство. Паралелно с това, проектът предвижда провеждането на съвместни трансгранични обучения за привличане на частния бизнес и публичните власти в изпълнението на политики за развитие.

Ще бъде създадена информационна и маркетингова база данни с межкултурни дестинации или т.нар. „Пътека на културното наследство“, която да популяризира културната идентичност и многообразие.

Домакините от Агенция за развитие на Драма, координатор на проекта, организираха работно посещение на стара фабрика за тютюнопреработване, която е в процес на реконструкция и обновяване с цел превръщането ѝ в туристически културно-информационен център за представяне на историческото развитие на града и региона. Посетена бе и старинна къща представляваща паметник на културата и носейки духа на историческото развитие на Родопите и региона на Тракия. Двете сгради ще са част от туристическия продукт, който партньорите от Гърция ще разработят и представят в рамките на проекта.

За България също ще бъде определен пилотен обект, който да бъде част от общия туристически продукт по проект ALECTOR за представяне на културната идентичност и многообразие на регионите.

Годишна среща между асоциациите на общините и НСОРБ

26 – 28 юни 2014 г., Варна

Дневният ред на редовната годишна среща между регионалните асоциации на общините и НСОРБ, под домакинството на АБЧО, ще включва:

- Преглед на резултатите от постигнатите договорености от партньорската среща през 2013 г. (Деня на диалога, ГСМВ, срещата на евро-експертите)
- Представяне на значими резултати от дейността на партньорите
- Договорености за общи действия и съгласуваност по ключови за общините въпроси: Ден на диалога между централната и местна власт, Годишна среща на местните власти и т.н.
- Обобщаване на постигнатите договорености между партньорите и приемане на работен план